

KƏND TƏSƏRRÜFATI

2022

№ 12

Dekabr

• Aylıq
İnformasiya
Bülleteni

İSTEHSAL GÖSTƏRİCİLƏRİ

TOPDANSATIŞ QİYMƏTLƏRİ

İXRAC GÖSTƏRİCİLƏRİ

DÖVLƏT DƏSTƏYİ

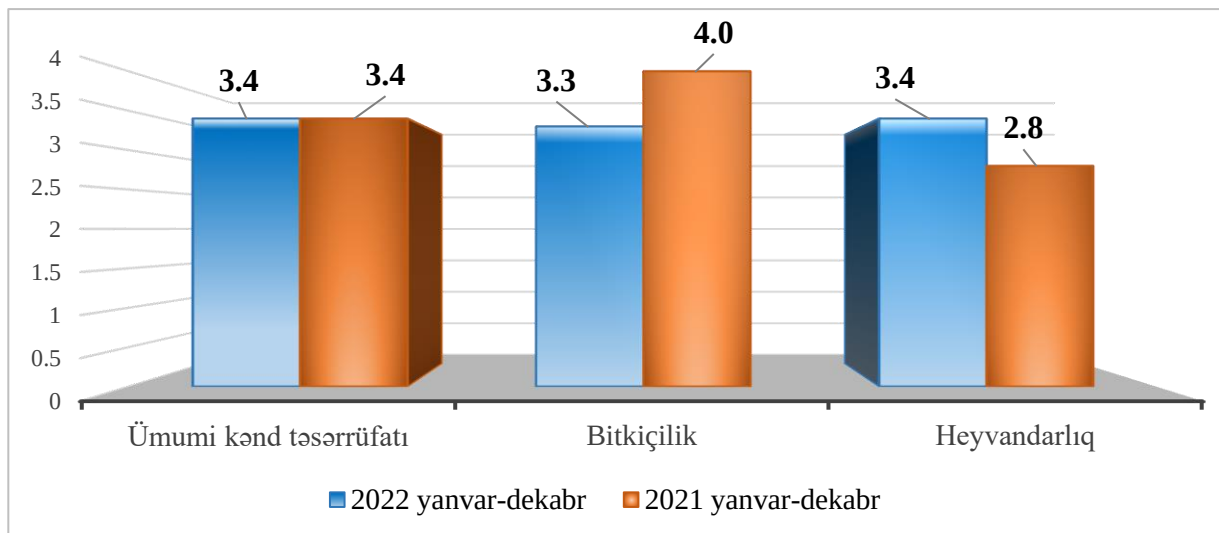
XƏBƏRLƏR

KƏND TƏSƏRRÜFATI sahəsi üzrə istehsal göstəriciləri

✚ 2022-ci ilin yanvar-dekabr ayları ərzində kənd təsərrüfatı məhsullarının ümumi istehsal həcmi ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 3.4 faiz artıb (**Şəkil 1**).

Şəkil 1. Kənd təsərrüfatı məhsullarının fiziki həcm indeksi
(müqayisəli qiymətlərlə, əvvəlki ilə nəzərən, %)

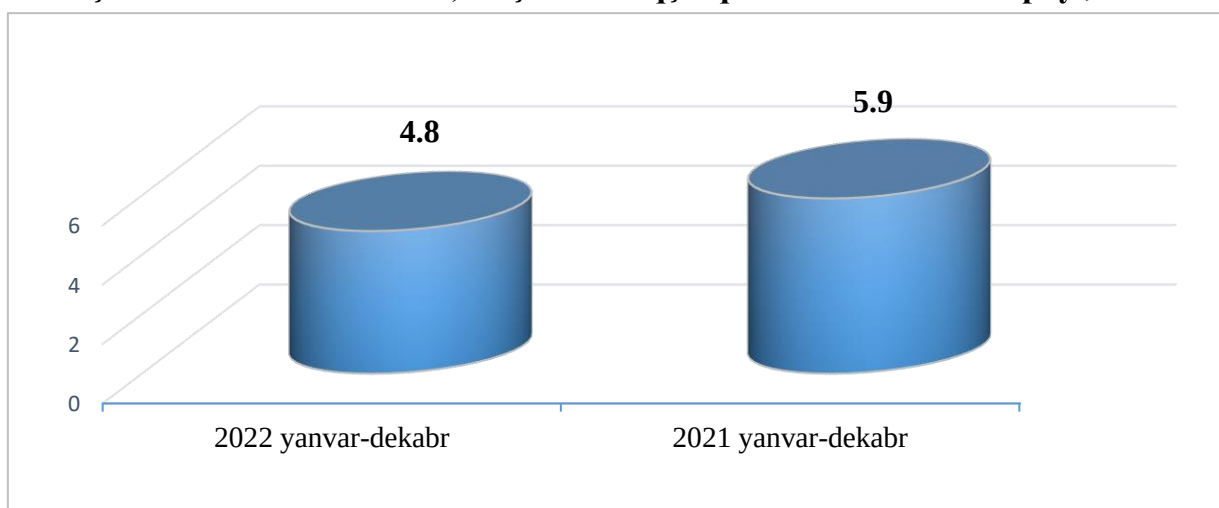

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

✚ Kənd təsərrüfatı məhsullarının ümumi istehsal həcminin dəyəri faktiki qiymətlərlə 10984.2 milyon manat təşkil edib ki, bunun da 49.6 faizi (5446.2 milyon manat) heyvandarlıq sahəsinin, 50.4 faizi (5538.1 milyon manat) bitkiçilik sahəsinin payına düşüb.

✚ 2022-ci ilin yanvar-dekabr aylarında kənd təsərrüfatı, meşə və balıqçılıq sahəsində yaradılan əlavə dəyərin ÜDM-də payı 4.8 faiz təşkil edib (**Şəkil 2**).

Şəkil 2. Kənd təsərrüfatı, meşə və balıqçılıq sahəsinin ÜDM-də payı, %

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

 2022-ci ilin yanvar-dekabr aylarında yun, barama, taxıl (qarğıdalı ilə), tütün və yaşıl çay yarpağı istisna olmaqla bütün kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsal həcmi artıb (**Cədvəl 1**).

Cədvəl 1. Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı

Məhsulun adı	Ölçü	Yanvar-dekabr 2022	Yanvar-dekabr 2021	Ötən ilin müvafiq dövrünə nisbəti, %-lə
Ət (<i>diri çəkiddə</i>)	min ton	628.0	610.0	103.0
Süd	min ton	2,264.7	2,223.4	101.9
Yumurta	mln. ədəd	2,018.1	1,838.8	109.8
Yun	min ton	15.8	16.1	97.7
Barama	ton	341.4	497.4	68.6
Dənli və dənli paxlalı bitkilər	min ton	3,161.3	3,363.0	94.0
<i>ondan:</i>				
buğda	min ton	1,736.1	1,885.4	92.1
arpa	min ton	1,100.8	1,146.7	96.0
qarğıdalı	min ton	275.3	287.3	95.8
paxlalılar	min ton	22.0	17.9	122.9
Pambıq	min ton	321.8	287.0	112.1
Günəbaxan	min ton	29.4	25.8	113.8
Şəkər çuğunduru	min ton	222.7	193.2	115.3
Tütün	min ton	5.1	6.4	79.0
Kartof	min ton	1,074.3	1,062.0	101.2
Tərəvəz	min ton	1,823.3	1,815.5	100.4
Bostan məhsulları	min ton	469.3	459.9	102.0
Meyvə və giləmeyvə	min ton	1,253.1	1,204.9	104.0
Üzüm	min ton	212.6	209.8	101.3
Yaşıl çay yarpağı	ton	1,000.9	1,177.7	85.0

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

 2022-ci ildə 1058.2 min hektar sahədə dən və yaşıl yem üçün payızlıq bitkilər əkilib ki, bu da ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətə 2.9 faiz çoxdur (**Cədvəl 2**).

Cədvəl 2. 2023-cü ilin məhsulu üçün taxıl və yem bitkilərinin səpini, min ha

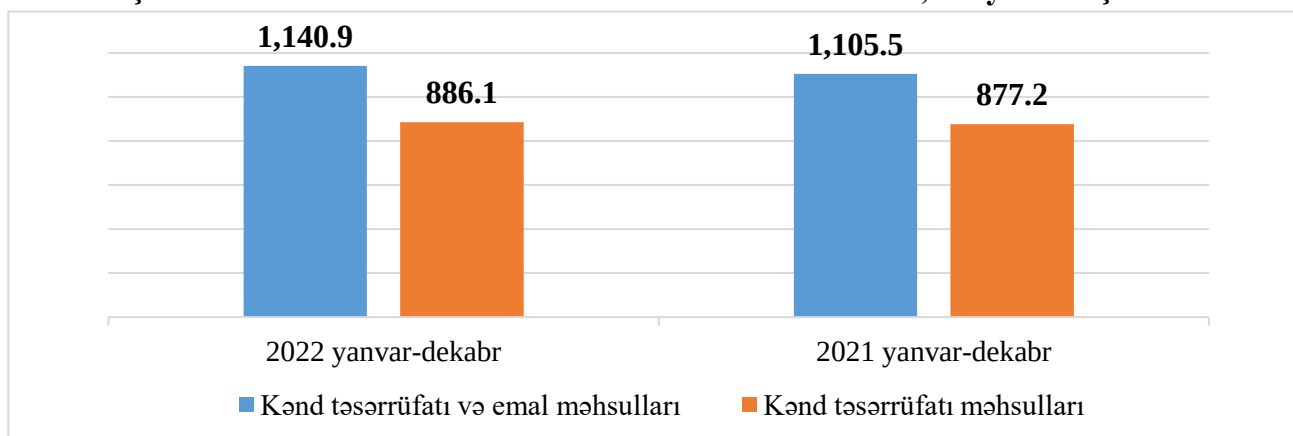
Əkinlər	Sentyabr-dekabr 2022	Sentyabr-dekabr 2021	Ötən ilin müvafiq dövrünə nisbəti, %-lə
Dən və yaşıl yem üçün payızlıq bitkilərin səpini - cəmi:	1,058.2	1,028.4	102.9
o cümlədən dən üçün:	1,044.7	1,015.9	102.8
<i>ondan:</i>			
buğda	649.2	602.1	107.8
arpa	395.3	413.6	95.6
çovdar	0.2	0.2	97.0

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

KƏND TƏSƏRRÜFATI məhsulları bazarı

✚ 2022-ci ilin yanvar-dekabr aylarında 886.1 milyon ABŞ dolları həcmində kənd təsərrüfatı məhsulu ixrac olunub. Kənd təsərrüfatı məhsulları ixracının həcmi ötən ilin müvafiq dövrünə nəzərən dəyər ifadəsində 1.0 faiz artıb (*Şəkil 3*).

Şəkil 3. Kənd təsərrüfatı və emal məhsullarının ixracı, milyon ABŞ dolları

Mənbə: Dövlət Gömrük Komitəsi

✚ Müqayisə olunan dövr üzrə əsas kənd təsərrüfatı məhsullarının ixrac göstəriciləri *Cədvəl 3*-də verilib.

Cədvəl 3. Kənd təsərrüfatı məhsullarının ixracı

Məhsulun adı	Yanvar-dekabr 2022		Yanvar-dekabr 2021		Ötən ilin müvafiq dövrünə nisbəti, %-lə	
	miqdarı (min ton)	məbləği (mln. dollar)	miqdarı (min ton)	məbləği (mln. dollar)	miqdara görə	məbləğə görə
Tərəvəz	247.8	218.9	266.5	220.2	93.0	99.4
ondan:						
kartof	78.3	35.1	92.3	40.1	84.8	87.6
pomidor	141.4	167.6	145.2	160.2	97.4	104.6
Meyvə	396.0	448.7	375.1	410.1	105.6	109.4
ondan:						
qoz-fındıq	22.6	112.5	19.5	112.1	115.4	100.3
alma, armud, heyva	87.9	56.2	73.8	42.5	119.1	132.2
ərik, şaftalı, albalı, gilə, gavalı, göyəm	63.6	82.3	50.9	67.9	125.0	121.3
Arpa	17.6	3.7	36.4	7.1	48.3	51.6
Tütün xammalı	6.8	20.1	5.2	14.0	1.3 d.	1.4 d.
Pambıq məhləsi	75.1	173.5	123.0	208.0	61.0	83.4
Gön-dəri	4.8	13.0	4.8	12.1	99.3	107.7
Heyvandarlıq məhsulları*	x	8.1	x	5.7	x	1.4 d.
Cəmi	x	886.1	x	877.2	x	101.0

Mənbə: Dövlət Gömrük Komitəsi

*Heyvandarlıq məhsullarına ət, süd və qaymaq, yun, təbii bal, xam ipək və diri heyvanların dəyəri daxildir.

✚ Cari ilin dekabr ayında almanın (“Fuji”), üzümün, əzgilin, armudun (“Krasavitsa”), portağalın, heyvanın, narın, şabalıdın, pomidorun, xiyarın və yerləkənin topdansatış qiyməti əvvəlki aya nisbətən artıb, digər məhsulların qiyməti isə aşağı olub və ya sabit qalıb (**Cədvəl 4**).

Cədvəl 4. Dekabr ayında kənd təsərrüfatı məhsullarının topdansatış qiymətinin əvvəlki aya nisbətən dəyişməsi (manatla)

Adı	Noyabr 2022	Dekabr 2022	Fərq	Adı	Noyabr 2022	Dekabr 2022	Fərq
Meyvə							
Alma	Qrani smit			Armud	Qolden delişes		
	0.80	0.75	-6.3%		0.80	0.75	-6.3%
	Fuji		2.00		Krasavitsa		17.5%
0.75	1.10	46.7%		2.35			
Üzüm	Kardinal			Portağal	İran		
	0.90	2.40	2.7 d.		1.45	1.55	6.9%
	Mahmudu			Naringi	yerli (iri)		
0.60	0.90	50.0%	1.10		1.05	-4.5%	
Əzgil	Ucar/digər			Heyva	Şabran		
	1.00	1.40	40.0%		0.90	1.05	16.7%
Xurma	yerli			Nar	Ağsu		
	0.80	0.60	-25.0%		0.45	0.75	66.7%
Feyxoə	yerli (iri)				Kürdəmir	yerli	
	1.45	1.45	0.0%	0.70		1.00	42.9%
Limon	Lənkəran			Kivi	yerli		
	0.18	0.18	0.0%		1.55	1.55	0.0%
Fındıq	quru			Qoz	yerli		
	4.10	4.10	0.0%		4.00	4.00	0.0%
Şabalıd	yerli				Ukrayna	yerli	
	6.00	8.50	41.7%	2.80		2.80	0.0%
Tərəvəz							
Kartof	Cəlilabad (təzə)			Soğan	Ağdam, sarı		
	0.60	0.60	0.0%		0.70	0.70	0.0%
Kələm	Qusar			Xiyar	Melit		
	0.28	0.28	0.0%		1.85	3.60	1.9 d.
	Bərdə			Yerkökü	yerli		
0.28	0.28	0.0%	0.90		0.95	5.6%	
Pomidor	Zirə			Çuğundur	yerli		
	1.75	2.55	45.7%		0.60	0.60	0.0%
	Çəhrayı			Sarımsaq	yerli		
1.80	2.55	41.7%	2.35		2.35	0.0%	
Gül kələm	yerli			Bibər	yaşıl (İran)		
	0.90	0.90	0.0%		1.60	1.60	0.0%
Balqabaq	yerli			Badımcan	İran		
	0.40	0.40	0.0%		1.40	1.40	0.0%

Mənbə: Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi (www.aqrrarbazir.az)

✚ Cari ilin dekabr ayında almanın, armudun, narın, üzümün, kivi, xurmanın, əzgilin, limonun, kartofun, pomidorun, bibərin, balqabağın, soğanın, xiyarın, yerkökünün və çuğundurun qiyməti keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən yüksək olub, digər kənd təsərrüfatı məhsullarının qiyməti isə aşağı olub və ya sabit qalıb (**Cədvəl 5**).

Cədvəl 5. Kənd təsərrüfatı məhsullarının 2022-ci ilin dekabr ayındakı topdansaş qiymətinin ötən ilin müvafiq ayına nisbətən dəyişməsi (manatla)

Adı	Dekabr 2021	Dekabr 2022	Fərq	Adı	Dekabr 2021	Dekabr 2022	Fərq
Meyvə							
Alma	Palmet			Xurma	yerli		
	0.50	0.85	70.0%		0.45	0.60	33.3%
Armud	Konfrans			Limon	Lənkəran		
	1.15	2.75	2.4 d.		0.13	0.18	38.5%
	Meşəgözəli			Heyva	yerli		
1.00	2.75	2.8 d.	1.10		0.55	-50.0%	
Nar	Kürdəmir			Əzgil	yerli		
	0.90	1.00	11.1%		0.85	1.40	64.7%
	Salyan			Portağal	Türkiyə/yerli		
0.60	0.65	8.3%	1.55		1.05	-32.3%	
Üzüm	Kardinal			Naringi	yerli (iri)		
	0.95	2.40	2.5 d.		1.25	1.05	-16.0%
	Mahmudu			Feyxoa	yerli (iri)		
0.75	0.90	20.0%	1.60		1.45	-9.4%	
Kivi	yerli				yerli (xırda)		
	1.45	1.55	6.9%		0.90	0.48	-46.7%
Qoz	yerli			Fındıq	quru		
	4.00	4.00	0.0%		4.75	4.10	-13.7%
Tərəvəz							
Kartof	Tovuz			Soğan	Ağdam, sarı		
	1.00	1.10	10.0%		0.40	0.70	75.0%
Pomidor	Çəhrayı			Xiyar	Melit		
	1.45	2.55	75.9%		2.35	3.60	53.2%
	Bakı				Tikanlı/İran		
Kələm	Qusar			Yerkökü	yerli (iri)		
	1.05	0.28	-73.3%		0.75	0.95	26.7%
Sarımsaq	yerli			Gül kələm	yerli		
	4.00	2.35	-41.3%		1.57	0.90	-42.7%
Bibər	yaşıl (İran)			Çuğundur	yerli		
	1.50	1.60	6.7%		0.40	0.60	50.0%
Balqabaq	yerli			Noxud	yerli		
	0.15	0.40	2.7 d.		1.45	1.45	0.0%

Mənbə: Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi (www.aqrrarbazir.az)

KƏND TƏSƏRRÜFATI sahəsinə dövlət dəstəyi

✚ 2022-ci ilin yanvar-dekabr ayları ərzində Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyi tərəfindən 9191 kənd təsərrüfatı texnikasının satışı maliyyələşdirilib (**Cədvəl 6**).

Cədvəl 6. Lizinqə verilmiş kənd təsərrüfatı texnikası (ədəd)

Texnikanın adı	Cəmi (2005 - 31.12.2022)	2022-ci ilin yanvar-dekabr ayları ərzində lizinqə verilib
Cəmi	61908	9191
Taxılıyığan kombayn	1159	54
Pambıqyıığan kombayn	222	0
Traktor	14506	1371
Digər texnikalar	46021	7766

Mənbə: Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi

✚ 2022-ci ilin yanvar-dekabr ayları ərzində Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyi tərəfindən aqrar sektorda fəaliyyət göstərən 4702 fiziki və hüquqi şəxsə 74.4 milyon manat məbləğində güzəştli kredit verilib. Bunun 42.8 milyon manatı texnika və avadanlıq təyinatlı kreditlər, 670 min manatı güzəştli kreditlər, 30.9 milyon manatı mikrokreditlər, 10 min manatı isə damazlıq heyvan alışı üçün kreditlərdir.

✚ 2022-ci ilin yanvar-dekabr ayları ərzində Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyi tərəfindən 12458 baş damazlıq heyvan (8635 baş iribuynuzlu, 3813 baş xırdabuynuzlu, 10 baş dəvə) alışına 28.8 milyon manat, habelə kənd təsərrüfatı texnikası və avadanlıqlarının alışı üçün 89.1 milyon manat məbləğində güzəşt vəsaiti ayrılıb.

XƏBƏRLƏR

“AZƏRBAYCANDA TÜTÜNÇÜLÜYÜN MÖVCUD VƏZİYYƏTİ VƏ İNKİŞAF PERSPEKTİVLƏRİ” MÖVZUSUNDA İCLAS KEÇİRİLİB

Dekabrın 10-da Bakı Biznes Mərkəzində “Azərbaycanda tütünçülüyn mövcud vəziyyəti və inkişaf perspektivləri” mövzusunda iclas keçirilib. Tədbirdə Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi Aparatının, Dövlət Aqrar İnkişaf mərkəzlərinin nümayəndələri, Azərbaycan Tütün İstehsalçıları və İxracatçıları Assosiasiyasının üzvləri, tütün emalı və istehsalı müəssisələrinin təmsilçiləri, tütünçülüklə məşğul olan fermerlər iştirak edib.

İclası giriş sözü ilə açan kənd təsərrüfatı naziri İnam Kərimov bildirib ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən aqrar sahənin inkişafı prioritet istiqamətlərdən biri kimi elan edilib. Nazir qeyd edib ki, aqrar sahənin, o cümlədən tütünçülüyn inkişafı üçün dövlət tərəfindən sistemli dəstək tədbirləri həyata keçirilir, bu sahənin inkişafı üçün subsidiyalar verilir.

Azərbaycanda tütünçülüyn zəngin tarixi ənənəyə və böyük potensiala malik olduğu vurğulanıb, bu sahənin inkişaf etdirilməsinin zəruri olduğu qeyd olunub.

İclasda Azərbaycanda tütünçülüyn inkişafı istiqamətində görülən kompleks tədbirlərə toxunulub. Fermerlər, ilkin emal müəssisələri və istehsalçı şirkət arasında dəyər zəncirinin düzgün qurulmasının vacib olduğu diqqətə çatdırılıb. Ölkədə tütün istehsalında mövcud vəziyyət, gələn il tütün istehsalına hazırlıq və qarşıda duran vəzifələr, hədəflər və perspektivlər barədə müzakirələr və fikir mübadiləsi aparılıb, fermerlərin təklifləri qeydiyyatda alınıb. Müzakirələrin sonunda bu formatda görüşlərin davam etdiriləcəyi, qaldırılan məsələlərin həlli istiqamətində görülən işlər barədə fermerlərin məlumatlandırılacağı bildirilib.

NAZİR İNAM KƏRİMOV MASALLIDA VƏTƏNDAŞLARI QƏBUL EDİB

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin tapşırıq və tövsiyələrinə əsasən, mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının rəhbərləri bölgələrdə vətəndaşların qəbulunu keçirir, onların müxtəlif məsələlərlə bağlı müraciətlərinin, ərizə və şikayətlərinin müsbət həll olunması üçün tədbirlər görürlər. Tərtib edilən qəbul cədvəlinə müvafiq olaraq kənd təsərrüfatı naziri İnam Kərimov dekabrın 1-də Masallı Dövlət Aqrar İnkişaf Mərkəzinin inzibati binasında Masallı, Yardımlı və digər rayonlardan olan vətəndaşları qəbul edib, onların müraciətlərini dinləyib, ərizə və şikayətlərinə baxıb.

Qəbuldan öncə nazir İnam Kərimov və Masallı Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Araz Əhmədov ümummilli lider Heydər Əliyevin şəhərin mərkəzində ucaldılan abidəsini ziyarət edib, önünə tər çiçəklər qoyaraq xatirəsini ehtiramla yad ediblər.

Daha sonra nazir İnam Kərimov Masallı Dövlət Aqrar İnkişaf Mərkəzinin inzibati binasında yaradılan şəraitlə tanış olub, fermerlərə informasiya məsləhət xidmətinin göstərilməsində iştirak edən Aqrar İnkişaf Könüllülərinin bir qrupu ilə görüşüb.

Nazirliyin idarə və tabeli qurumlarının rəhbərlərinin iştirakı ilə keçirilən qəbulda 50 nəfərin müraciətinə baxılıb. Qəbula gələn vətəndaşların müraciəti əsasən fermerlərə subsidiya, güzəştli şərtlərlə kreditlərin verilməsi, kənd təsərrüfatı texnikası və təsərrüfat suyu ilə təminat, ixtisasa uyğun işlə təmin edilmə, torpaqların təyinatının dəyişdirilməsi, sığorta hadisəsi zamanı dəymiş ziyanın ödənilməsi və digər məsələlərlə bağlı olub.

Nazir İnam Kərimov hər bir vətəndaşın müraciətini diqqətlə dinləyib, qaldırılan məsələlərin hərtərəfli öyrənilməsi və qanunvericiliyin tələblərinə uyğun qısa müddətdə həll edilməsi üçün müvafiq tapşırıqlar verib. Vətəndaşların müraciətlərinin bir qismi yerində həllini tapıb, qaldırılan bəzi məsələlər isə araşdırılması üçün nəzarətə götürülüb. Nazirliyin fəaliyyət dairəsinə aid olmayan müraciətlər müvafiq qurumlara çatdırılmaq üçün qeydiyyatla alınıb.

Nazir vətəndaşlarla görüş zamanı dövlət başçısının kənd təsərrüfatının inkişafı ilə bağlı imzaladığı sərəncamların kənd təsərrüfatı istehsalçılarının rifah halının yaxşılaşdırılmasına və ölkəmizdə bu sahənin inkişafına təkan verəcəyini vurğulayıb. Qəbula gələn vətəndaşlar göstərilən diqqət və qayğıya görə Prezident İlham Əliyevə minnətdarlıqlarını bildiriblər.

Masallı Dövlət Aqrar İnkişaf Mərkəzinin binasında Aqrar Xidmətlər Agentliyinin Səyyar Xidmət Qrupu mexanizatorlar üçün səyyar xidmət təşkil edib. Xidmət zamanı etibarlılıq müddəti bitən traktor və digər mexaniki nəqliyyat vasitələrini idarə etmək üçün mexanizatorların sürücülük vəsiqələri yeniləri ilə əvəz edilib. Nazir İnam Kərimov səyyar xidmətin təşkili prosesi ilə maraqlanıb, mexanizatorların müraciətlərini dinləyib, lazımi tövsiyələrini verib.

**“Kənd təsərrüfatı”
Aylıq İnformasiya Bülleteni
Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin tabeliyində
Aqrar Tədqiqatlar Mərkəzi
tərəfindən hazırlanıb**

Əlaqə:

(+994 12) 599-08-88

www.atm.gov.az

info@atm.gov.az

Nizami küçəsi, 92
AZ 1010 Bakı, Azərbaycan

AQRAR TƏDQIQATLAR
MƏRKƏZİ

**AQRAR TƏDQİQATLAR
MƏRKƏZİ**